

Re: Vetoomus kyläkoulujen säilyttämisen puolesta

Lähetäjä**Päivämäärä** ma 6.10.2025 21.41**Vastaanottaja** Opetustoimi <opetustoimi@raahe.fi>

ma 6.10.2025 klo 21.07 [redacted] kirjoitti:

Arvoisat päättäjät

Olette äärimmäisen vakavan ja kauaskantoisen päätöksen äärellä. Ettehan halua laittaa lapsia kaupungin heikon taloustilanteen maksajiksi?

Haluan tuoda esille muutaman tärkeän seikan:

1) Toimiva kyläkoulu on koko kylän sydän. Se on paitsi koulukäytössä, myös kokoontumis- ja harrastuspaikka kyläläisille.

2) Pedagoginen näkökulma:

Yhdysluokkaopetus on kyläkouluille usein ominaista. Taina Peltosen ja Risto Kilpeläisen tutkimuksen perusteella (HS, 17.9.2025) yhdysluokat ovat innovatiivisia ja pedagogisesti laadukkaita opetusryhmiä.

Peltosen ja Kilpeläisen mukaan yhdysluokkia pitäisi karsimisen sijaan perustaa jokaiseen alakouluun.

3) Sosiaaliset suhteet:

Pienessä kouluyhteisössä eri-ikäiset lapset toimivat luontevasti yhdessä esim. välitunneilla. Myös erilaiset tapahtumat, retket, kummitoiminta yms. on helpompi järjestää joustavasti. Pieni kouluyhteisö luo myös hyvän pohjan vanhempien kanssa tehtävälle yhteistyölle, joka on ensiarvoisen tärkeää.

4) Turvallisuus:

Pienessä kouluyhteisössä opettajat tuntevat oppilaat ja häiriökäyttäytymiseen tms. voi puuttua välittömästi. Yhdessä voidaan myös sopia esim. välituntisäännöistä tai muista koulutyöhön liittyvistä ohjeista.

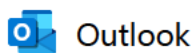
5) Terveet koulutilat:

Terveet koulutilat ovat oppilaille ja henkilökunnalle ensiarvoisen tärkeitä.

Terveisin

lastentarhanopettaja
luokanopettaja, KM
perheenäiti

Outlook

Mielipide kouluverkkoasiasta

Lähettäjä**Päivämäärä** ke 8.10.2025 15.38**Vastaanottaja** Opetustoimi <opetustoimi@raahe.fi>

On hiukan surkuhupaisaa seurata varsinkin ulkopuolisten kyynelehtiviä kannanottoja kouluverkostoon tehtävistä muutoksista. Itse olen syntynyt siihen aikaan kun syntyvyys kotomaassamme oli aivan eri lukemissa kuin nykyisin. Esimerkiksi vuonna 1948 syntyi hieman yli 107.000 lasta kun viime vuonna syntyi hieman yli 47.000, aika huima ero.

On tietenkin ymmärrettävää niiden vanhempien ajatukset joita ratkaisut nyt koskevat.

Kumminkin on myös ymmärrettävä ja tunnustettava tosiasiat, jotka eivät puhumalla muutu.

Siis, pois turha vatulointi, on tehtävä mitä tarvitaan.

Parempi kerta rutina kuin jatkuva kitinä.

Toimeksi, toimeksi!

Lähetetty: [REDACTED]

Lähetetty: maanantai 6. lokakuuta 2025 23.07

Vastaanottaja: Raahe varhaiskasvatuspalvelut <varhaiskasvatuspalvelut@raahe.fi>

Aihe: Koulujen lakkauttaminen

Mikähän kiire teillä on sulkea koulut ja perhepäivähoidot ja vielä salassa ja kiireellä päätetään, niin pikkusen tämä homma "haiskahtaa". Jos tämä teidän hullu suunnitelma toteutuu niin kaupungilla on vaan hävittävää.

Säästöjä tästä ei varmasti tule niin paljon että kannattaa tämmöstä alkaa toteuttamaan.

Rakennukset jää tyhjilleen ja kulut juoksee kokoajan, kyyditykset lisääntyvät, lapset tungetaan jo valmiiksi täysiin kouluihin ja luokkiin. Miten lapset tähän reagoi ja suhtautuu? Onko ne vaan heittopusseja mitä voi heitellä sinne tänne ja tuonne?

Kylät kuolee jos koulut suljetaan ja tällä tavoin ei VARMASTI saada syntyvyyttä ja muuttoliikettä kaupungin eduksi.

Missä on ne päättäjät jotka vaalien alla mainosti kyläkoulujen puolesta? Hiljaista on nyt ollu.

Me ollaan tänä keväänä ostettu talo jokelan kylältä ja yhtenä isona vaikuttajana oli että täällä on hyvä koulu, niin lapsilla on lyhyt matka kulkea. Jos koulu suljetaan niin pättäsiin matka jää juuri alle kuljetuksen, ei alakoululaisen oo häävi talvella tuota matkaa kulkea.

Jos tämä päättäjien täysin typerä ja itseään jalkaan ampuva ehdotus menee läpi niin se on varma, että me aletaan katsomaan taloa lapsiystävällisemmästä naapurikunnasta ja vakavasti harkitsemaan muuttoa. Siinäpä ne kaupungin veroneurot menee ja moniko muu ajattelee samaa sekä tänne muuttoa harkitsevat, ei taida ainakaan halukkuutta lisätä.

Ei niin ystävällisin terveisin. [REDACTED]

Lähidemokratiatoimikunnan lausunto palveluverkkosuunnitelmasta

Raahen Lähidemokratiatoimikunnan mielestä **Jokelan, Olkijoen ja Tikkanen koulujen lakkauttaminen** suunnitellussa aikataulussa 1.8.2026 alkaen on lyhytnäköistä "säästämistä" monen eri tekijän kustannuksella. Koulujen sulkeminen on isku kyläyhteisöjen **elinvoimalle, vetovoimalle ja asukasosallisuudelle**, eikä se takaa kaupungille esitettyjä taloudellisia hyötyjä pitkällä aikavälillä.

Lähidemokratiatoimikunta esittääkin, että Raahen kaupunki lykkää koulujen lakkautuspäätöstä ja sitoutuu uuteen, ennakoitavaan raja-arvoon: Koulujen toiminta jatkuu siihen asti, kunnes oppilasmäärä laskee pysyvästi alle 40 oppilaan. Nyt kaikkien esillä olleiden koulujen oppilasmäärät ovat reilusti yli 40 oppilasta vielä syksyllä 2026.

Tämä "aikalisä" tarjoaa reilun mahdollisuuden kylille ja perheille etsiä uusia asukkaita, kehittää asukaslähtöisiä toimintamalleja ja markkinoida aluetta. Se tukee suoraan kaupungin omaa strategiaa, joka korostaa asukaslähtöistä kehittämistä ja kylien elinvoimaa.

Seuraavassa muutamia perusteita ja näkökulmia elinvoimaisten kyläkoulujemme toiminnan jatkumiselle.

1. Kylien elinvoiman ja positiivisen muuttoliikkeen jatkuminen

Koulu on kylän sydän ja vetovoimatekijä. Kyläkoulun lakkauttaminen lähettää yksiselitteisen signaalin lapsiperheiden poismuuttoon, mikä johtaa kiinteistöjen arvon laskuun ja verotulojen menetyksiin. Kaikilla kylillä on ollut positiivisia merkkejä nuorten perheiden muuttoliikkeestä ja rakentamishalusta kylille. Epävarmuus koulujen tulevaisuudesta pysäyttää tämän positiivisen kehityksen. Nyt on jo tiedossa konkreettisia tapauksia, jolloin talokauppa on peruuntunut tämän palveluverkkosuunnitelman vuoksi. Selkeästi määritelty oppilasraja lisää luottamusta ja antaa asukkaille työkalut oman kylänsä kehittämiseen.

Luonnonvarakeskuksen erikoistutkija Olli Lehtosen tutkimusartikkeli *Primary school closures and population development – is school vitality an investment in the attractiveness of the (rural) communities or not?* vuodelta 2021 osoittaa kyläkoulujen lakkauttamisen kielteiset vaikutukset niitä ympäröivien alueiden vetovoimaisuuteen ja väestökehitykseen. Artikkelin sisältöä on havainnollistettu Yleisradion uutisartikkelissa samalta vuodelta.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0743016721000115>

<https://yle.fi/a/3-12153742>

2. Taloudelliset vaikutukset huonosti ennakoitavissa

Nopea lakkautus ei ole automaattinen säästötoimi. Se on selvää, että poismuuton kiihtyessä kaupunki menettää pysyvästi verotuloja ja valtionosuuksia, mikä kumoaa lyhyen aikavälin säästöt. Lisäksi tyhjiksi jäävät koulurakennukset aiheuttavat jatkossakin ylläpitokuluja ja heikentävät alueen kiinteistöarvoja. Elinvoimainen kylä on kaupungille taloudellinen etu, ei rasite.

3. Osallisuus ja ennakoitavuus

Lähidemokratian ydin on asukkaiden osallistuminen ja päätösten ennakoitavuus. 40 oppilaan raja tarjoaa läpinäkyvän ja reilun kriteerin mahdolliselle lakkautukselle tulevaisuudessa. Ehdotettu nopea aikataulu sen sijaan koetaan ulkopuolisena sanelemisena, joka heikentää luottamusta kaupungin hallintoon ja estää asukkaita valmistautumasta muutokseen.

4. Lakkauttamisen välittömät vaikutukset oppilaisiin ja perheisiin

Lähidemokratiatoimikunnan mielestä suurempiin kouluihin siirtymisellä on merkittäviä, negatiivisia vaikutuksia oppilaan arkeen ja oppimiseen, kuten esimerkiksi:

- Yksilöllisen opetuksen vaarantuminen: Pienkoulujen vahvuus, eli tiivis yhteisö ja yksilöllinen huomio, katoaa suuremmissa yksiköissä. Tämä lisää erityisopetuksen tarvetta ja riskiä tukea tarvitsevien oppilaiden syrjäytymisestä.
- Koulumatkojen pidentyminen: Oppilaiden päivittäinen koulumatka-aika kasvaa merkittävästi. Tämä kuormittaa lapsia ja vähentää aikaa harrastuksille, levolle ja perhe-elämälle. Lisäksi se pakottaa vanhemmat käyttämään enemmän aikaa ja resursseja lasten kuljettamiseen, koska lähes viiden kilometrin koulumatka on pienille lapsille vaarallista ja raskasta.
- Tuen tarpeen kasvu: Siirtyminen vieraaseen ja suurempaan kouluyksikköön, jossa ryhmäkoot ovat suurempia, kasvattaa tutkimusten mukaan erityisopetuksen ja koulunkäyntiavustajien tarvetta. Pienissä kouluissa oppilas ja hänen taustansa tunnetaan paremmin, jolloin moni oppilas saa tarvitsemansa tuen luontaisesti pienissä ryhmissä ja tutussa ympäristössä.
- Syrjäytymisriski: Pienyhteisöstä irrotetut lapset, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat, kohtaavat suuremman riskin syrjäytymiseen, kiusaamiseen ja koulupudokkuuteen. Yhdenkin lapsen elämänikäinen syrjäytyminen on inhimillinen tragedia ja valtava kallis vahinko myös yhteiskunnalle.

Lähidemokratiatoimikunta kehottaa Raahen kaupunkia ja sen päättäjiä palaamaan todelliseen vuoropuheluun kylien ja vanhempien kanssa.

Esitämme, että palveluverkkosuunnitelman vaikutukset arvioidaan uudelleen vuoden 2026 aikana noudattaen 40 oppilaan rajaa kyläkoulujen jatkolle. Näin varmistetaan kestävämpi, sosiaalisesti oikeudenmukaisempi ja kaupungin taloudellista pohjaa pitkällä tähtäimellä tukeva päätös. Lähidemokratiatoimikunta ei hyväksy kouluverkon supistamista esitetyssä aikataulussa palveluverkkoselvityksessä esitetyillä perusteilla.

Raahen Vihreät ry:n kannanotto palveluverkkosuunnitelmaan

Kyläkoulujen lakkautuksia perustellaan paitsi säästösyillä, mutta myös sillä, että lapset saavat parempaa, monipuolisempaa ja laadukkaampaa opetusta suuremmissa yksiköissä. Sanotaanpa niinkin, että perheiden hyvinvointi paranee, kun lakkautetaan koulut nyt - eipähän tarvi miettiä sitä asiaa enää jatkossa kun homma hoidettu.

Ensinnäkin useimmat tutkimukset osoittavat, että lapsi voi ja oppii paremmin pienissä yksiköissä. Monet tutkijat ovat sitä mieltä, että Suomessa on tehty hirvittävä virhe purkamalla pienten koulujen verkoston lähes totaalisesti. Voitaisiinko Raahessa edes kuunnella ja uskoa tutkittua tietoa eikä hokea "loputtoman valinnanvaran ja laadukkaamman tuen mantraa "kaiken autuaaksi tekevänä asiana? Tärkein ja laadukkain tuki lapselle on aikuisen aito läsnäolo.

Yksi esimerkki lapsen arjen heikentymisestä on koulumatkat. Säästösyistä jo nyt koulukuljetukset ajelevat niin koukeroisia reittejä, että 10 kilometriin saadaan menemään melkein tunti. Ja entäs ne lapset, jotka asuvat alle 5 kilometrin päässä koulusta? Ensinnäkin mielestämme on ihan kohtuutonta, että ekaluokkalaisten oletetaan kulkevan tuommoinen matka kouluun itse. Kyllä, paremmilla keleillä matka sujuisi ehkä pyörällä, jos pyörätiet ovat kunnossa ja turvallisia. Mutta entäpä kovin liukkailla talvikeleillä?

Koulujen lakkautusten säästöjä syövät mm. seuraavat asiat:

- kuljetuskustannusten jatkuva kasvu
- tuen tarpeen kasvaminen: pienessä ryhmässä tukea tarvitseva oppilas voi vielä pärjätä, kun opettajalla on enemmän aikaa, isossa koulussa kutsuu pienryhmä
- hyvinvoinnin heikkeneminen näkyy lisääntyvänä muidenkin kuin opetuksen tukipalvelujen tarpeena
- on tosiasia, että isossa koulussa lapset muuttuvat enemmän kasvottomaksi kun kaikki ei tunne kaikkia edes jotenkin: kiusaaminen lisääntyy taatusti
- muuttoliikkeen kiihtyminen toisiin kuntiin kyliltä

Ihmettelemme myös tämän asian käsittelylle varattua aikaa. Olemme olleet alusta sen puolesta, että asia tulee valmistella avoimesti kuntalaisia alusta asti osallistaen ja että kuulemisille olisi varattu riittävästi aikaa. Emme myöskään ymmärrä sitä, että päätöksentekoon tuodaan vain yksi vaihtoehto kun asian ratkaisemiseksi on taatusti useita vaihtoehtoja, muitakin kuin veroprosentin kohtuuttoman noston väläyttely.

Olemme myös hämmästyneet siitä, että perhepäivähoidon lakkautus viedään päätöksentekoprosessissa erillisenä asiana vaikka se on ihan selkeästi osa varhaiskasvatuksen palveluverkkoa ja olisi ehdottomasti käsiteltävä osana palveluverkkokokonaisuutta. Emme ymmärrä emmekä hyväksy perhepäivähoidon lakkautusta säästötoimenä. Sehän on kaupungille huomattavankin edullista, koska kaupunki maksaa vain palvelusta, ei seinistä. Eivätkä ne perhepäivähoitajan palkat ole kyllä missään suhteessa edes työmäärään ja he myös kantavat riskin siitä, että lapsi ei tulekaan hoitoon.

Lopuksi toteamme, että ymmärrämme sen, että taloudessa on meneillään muutama vaikeampi vuosi ja kaikkia säästöpäätöksiä ei voida jättää tekemättä. Nyt vain tuntuu valitettavasti, että säästetään lähinnä sieltä, mistä tosiasiallisia säästöjä ei pitkässä juoksussa tule. Lyhytaikaisia säästöjä voi tulla, mutta ei lapsia

voi arvottaa parin vuoden aikajanalla vaan on katsottava pidemmälle tulevaisuuteen. Vihannin kyläkoulujen lakkautusten myös on jo osoitettu, että saadut säästöt on syöty viidessä vuodessa.

Tämän hetken vaikea taloustilanne johtuu pitkälti yhteisöverotuottojen voimakkaasta heilahtelusta, lähinnä SSAB:n osalta. Emme kai leikkaa lapsista ja nuorista lyhytnäköisesti, tuskin teollisuuden alavire on pysyvää.

Raahessa 15.10.2025

Raahen Vihreät ry,
Vihreä Liitto rp:n kunnallisjärjestö Raahessa